

Wie beschermt het bos buiten de bebouwde kom?

foto Hans van den Bos, Bosbeeld.nl

Boswet moet worden aangepast. Maar hoe?

Na zestig jaar houdt het Bosschap op te bestaan. In een aantal artikelen in het Vakblad belichten we enkele aspecten van het Bosschap. Dit keer de effecten van het opheffen voor de juridische bescherming van bossen. Door de wijziging in de Boswet, nodig omdat het Bosschap wordt opgeheven, ontstaat er een onbedoeld maar mogelijk ingrijpend neveneffect. Dat denkt althans mr. Kitty Goudzwaard van Cobra groenjuristen.

— Geert van Duinhoven (redactie)

Kitty Goudzwaard

> Het is een ingewikkeld verhaal. Omdat het kabinet heeft besloten dat de bedrijven worden opgeheven, moet ook de Wet op de Bedrijfsorganisatie worden aangepast. Deze bedrijven, waaronder ook het Bosschap, hebben een publiekrechtelijke status. De essentie van het Bosschap is dat - onder andere - bosbouwondernemingen bij het Bosschap zijn geregistreerd. Bosgrondeigenaren met in totaal meer dan 5 hectare bosgrond zijn verplicht geregistreerd. Dat kost een geregistreerde weliswaar geld, maar biedt ook voordelen. Een groot voordeel voor deze middel - tot grote (semi) professionals heeft te maken met het regelverbod van huidige artikel 15 lid 3 Boswet. Staan bomen van deze verplicht-geregistreerden namelijk in zelfstandige eenheden van meer dan

10 are of meer dan 20 bomen in rijbeplanting, dan mogen gemeenten en provincies voor deze houtopstanden geen kapverboden maken. Dit geldt dan alleen als deze houtopstanden staan buiten de 'bebouwde kom Boswet'. Gemeenteraden vinden dit in veel gevallen moeilijk. En maken dan via een 'omweg' toch kapverboden en wel in hun bestemmingsplannen.

Regelverbod

De Boswet regelt de instandhouding van het areaal aan houtopstanden zoals bossen. Dat betekent dat kap van bepaalde houtopstanden moeten worden gemeld bij het bevoegd gezag en in principe moet worden herplant. Bedrijven die aangesloten zijn bij het Bosschap worden geacht professioneel te werken en zich te houden aan de Boswet. Het was eigenlijk niet de bedoeling van de Boswet dat zij verder te maken kregen met regels of verordeningen van de lagere overheden. Of, zoals in de Memorie van Toelichting bij de Boswet staat: "Uit de parlementaire geschiedenis van de Boswet blijkt dat voor de bescherming van deze houtopstanden de bepalingen van de Boswet in combinatie met de publiekrechtelijke bevoegdheid van het Bosschap om regels te stellen voldoende werden geacht".

De Wet opheffing bedrijfslichamen beoogt nu een aanpassing op de Boswet omdat de verplichte registratie met het Bosschap verdwijnt. Gemeenten en provincie mogen door deze - tussentijdse - aanpassing Boswet dan geen kapverboden meer maken voor - in beginsel - alle houtopstanden gelegen buiten de bebouwde kom Boswet. Behalve als het bomen zijn die staan in erven en tuinen, of op de percelen van minder dan 10 are of niet meer dan 20 bomen in rijbeplanting. De grotere percelen worden dan beschermd door de Boswet en daar zou provincie of gemeente dus verder geen bemoeienis mee hebben. Een bosbouwonderneming of bosgrondeigenaar heeft immers de meld- en herplantplicht en verder moet de samenleving er maar op vertrouwen dat deze bedrijven keurig hun werk doen. Ook zonder controle en regels van een Bosschap of gemeente.

Gemeenten de dupe

Dit sluit natuurlijk aan bij de ambitie van het kabinet om minder regels te stellen. Maar boomjurist mr. Kitty Goudzwaard van Cobra groenjuristen maakt zich toch zorgen over deze aanpassing in de Boswet. Ze stuurde staatssecretaris Dijkzwaart onlangs een brief waarin ze uiteenzet wat een mogelijk onbedoeld neveneffect kan zijn van de aanpassing van de Boswet en het opheffen van het Bosschap. "Deze aanpassing van de Boswet door middel van het schrappen van de registratieverplichting zal

voor decentrale overheden gevolgen hebben. Vooral gemeenten met een beperkt stedelijk gebied zullen, van een dergelijke wijziging van de betekenis van de bebouwde kom Boswet, de gevolgen ondervinden. Zij kunnen dan in een zeer groot en vaak groen buitengebied, geen enkel kapverbod meer maken voor houtopstanden gelegen buiten erven en tuinen en buiten de percelen tot 10 are of 20 bomen. Vooral gemeenten met een groot buitengebied met tot nu toe veel kleinere bosgrondeigenaren, met bijzondere boomstructuren of landschapselementen die staan op percelen groter dan 10 are of meer dan 20 bomen in rijen, worden hiervan de dupe. Kon de gemeenteraad tot nu toe voor deze houtopstanden een kapverbod maken; nu is dit uitgesloten. Daar komt nog eens bij dat gemeenteraden ook kapverboden maken voor de eigen gemeentebomen. Denk daarbij aan kapverboden voor gemeentelijke boomstructuren gelegen buiten de bebouwde kom Boswet met meer dan 20 bomen in een rij.

Regels maken of grenzen verleggen?

Volgens Goudzwaard kan het zijn dat gemeenteraden na de wijziging van de Boswet op zoek gaan naar mogelijkheden om deze houtopstanden toch onder kapverboden te brengen. Een keuze kan zijn dat gemeenteraden de bebouwde kom Boswet oprekken om zodoende het regelverbod van het nieuwe artikel 15 lid 3 Boswet te omzeilen. Gemeenten kunnen immers zelf bepalen waar de grens bebouwde kom Boswet ligt. In dat geval komt een veel groter deel van de gemeente onder de bebouwde kom Boswet. En daar mogen wel kapverboden gemaakt worden. Goudzwaard: "Er is een kans dat die gemeenten hun bebouwde komgrens Boswet zo ver mogelijk richting de buitengrens van hun grondgebied verschuiven. Binnen de bebouwde komgrens Boswet kunnen zij echter dan niet meer rekenen op regulering door

middel van de meld- en herplantplicht van de Boswet. Daar zullen zij zelf moeten zorgen voor een gedegen regelgeving met een gemeentelijk kapverbod. Dit is weliswaar in strijd met de algehele wens tot deregulering, maar het is denk ik wel een mogelijkheid voor een gemeente om grip te houden op wat er in het buitengebied gebeurt."

Administratieve rompslomp

De vraag is nu of de wetgever dit nog gaat repareren of dat gemeenten daadwerkelijk hun bebouwde kom Boswet-grenzen gaan aanpassen. In de praktijk is van dat laatste overigens grootschalig nog geen sprake van. Goudzwaard: "Mogelijk kiest de wetgever er voor de bebouwde kom Boswet voortaan gelijk te stellen met de bebouwde kom Wegenwet of gelijk te stellen aan de afbakening van het stedelijk gebied. Hierdoor zal echter de autonome regelgevende bevoegdheid van gemeenteraden ernstig worden beperkt en dat zal de wetgever niet snel doen. Daarbij komt nog eens dat in het wetsvoorstel Wet Natuurbescherming gemeenten juist weer extra bevoegdheden krijgen voor kapverboden voor bepaalde houtopstanden die staan binnen de bebouwde kom Boswet. Als die kom voortaan slechts stedelijke bebouwing kent is dit dan slechts symboolwetgeving. Van de andere kant zullen gemeenten zich misschien ook wel realiseren dat als ze de grens bebouwde kom Boswet oprekken, ze zelf voor een gedegen regelgeving met een gemeentelijk kapverbod moeten gaan zorgen. Met alle administratieve rompslomp van dien. Welke kant het op gaat zal dan vooral afhankelijk zijn of een gemeenteraad grip wil krijgen op het buitengebied of dat ze de bedrijven vertrouwt en buiten de Boswet verder geen eigen regelgeving nodig acht."<

redactie@vakbladnbl.nl

ADVERTENTIE

SLAGBOMEN

- Park-/bos-banken
- Picknick-tafels
- Slagbomen
- Aankoop rondhout

Blessing Timbers
Postbus 245, 1270 AE Huizen
Tel.: 035-5251079, Fax: 035-5261111
Mobiel: 06-53385977

B L E S S I N G
T I M B E R S

WWW.BLESSINGTIMBERS.NL